

ΣΤΙΧΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΒΑΛΛΩΡΙΤΟΥ

ΛΕΥΚΑΔΙΟΥ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

Τύποις Χ. Νικολαΐδου Φιλαδέλφειας.

(Παρά τῃ Πόλει τῆς Ἀγορᾶς.)

1847.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ.

ΣΤΙΧΟΥΡΓΗΜΑ Α΄.

Ὁ Κλέφτης.

I.

Καθὼς στέκει στὴν ἄκρη τοῦ βράχου
Τὸ γεράκι σὰν εἶν' πεινασμένο,
Καὶ κυττάζει μὲ μάτι ἀναμμένο
Μὲς τὰ σύγνερα κάτι νὰ ἰδῇ.

Ξετροχίζει τὰ μαῦρά του νύχια,
Τὰ φτερά του τινάζει 'ς τ' αἶρι,
Ἡ καρδιά του ἀνάφτει καὶ χαίρει,
Γιατὶ αἶμα ζεστόν θὰ νὰ πιῇ.

Ἐτῆι ὁ Κίτζος στὴν ἄκρη τοῦ βράχου
Στέκει ὀρθὸς καὶ τριγύρω κυττάζει.
Πὲς μου σὺ τ' εἶν' ἐκεῖνο ποῦ στάζει
Ἄπ' τὰ μάτια του ποῦ εἶναι φωτιά ;

Εἶναι τάχα τς' αὐγῆς ἢ δροσούλαις
Ποῦ τὰ μαῦρά του βλέφαρα βρέχουν; . . . .
Ὅχι, ὄχι, 'ς τὰ μάτια του τρέχουν
Δάκρυα, δάκρυα καὶ τρέχουν θερμά.

Πές μου σὺ, τ' εἶναι ἐκείνη ἡ ἀχνάδα

Ποῦ τὸ πρόσωπο τώρα σκεπάζει;

Διατί τάχα κρυφὰ ἀναστενάζει

Καὶ τὰ δάκρυα σφογγίζει κρυφά;

Κρεμασμένο 'ς τοὺς ὤμους του εἶχε

Τὸ τουφέκι τὸ μαῦρο τουφέκι.

Τὸ σπαθί του κοιμᾶται καὶ στέκει

Συντροφιά σὲ πιστόλια χρυτᾶ.

Ῥίχτει κάτω τὸ μάτι 'ς τὸν κάμπο

Τὸν κυττάζει μὲ μάτι ἀγριωμένο

Κί' ἀπ' τὸ στόμα του ποῦ εἶν' ἀφρισμένο

Τέτοια λόγια τοῦ πέρτουν κρυφά.

II.

- « Χασσάν ἡ ὦρα ἐσήμανε. Σάν ἐβγή τὸ φεγγάρι
» Αὐτὸ τὸ μαῦρό μου σπαθί θὰ ἐλθῆ καὶ θὰ σὲ πάρῃ.
« Ἡ ὦρα σου ἐσήμανε. Τὸ στῆθος τῆς Ἑλένης
» Μὲ τὴν πνοήν σου, ὦ Χασσάν, πλέον δὲν θὰ θερμαίνῃς.
« Σοῦ κάμνω ὄρκον τρομερόν, τ' ἀφτί σου ποῦ τρομάζει
» Ὅταν ἀκούῃ τὸ σπαθί νὰ κελαδῆ σάν κράζῃ,
« Δὲν θὰ ν' ἀκούσῃ ἀπὸ σιμὰ Χασσάν δὲν θὰ ν' ἀκούσῃ
» Οἱ κτύποι τῆς καρδίας τῆς γλυκὰ νὰ κελαδοῦσι.
« Φθάνει γιὰ μέ, δὲν θέλω πλιά 'ς τοὺς λόγγους στὰ λαγκάδια
» Νὰ σέρνωμαι σάν ἔρπετό. Τὰ χιόνια, τὰ σκοτάδια

- « Δὲν θέλω πλιὰ γιὰ συντροφιά. Νὰ ἔχω δὲν θέλω στρώμα
» Πλειὸ τὸ χορτάρι τὸ ξηρὸ καὶ τὸ βρεγμένο χῶμα . . . . .
« Φθάνει γιὰ μέ! Φθάνει γιὰ μέ! Καὶ διὰ σὲ δὲν φθάνει ;
» Τὰ δολερά τὰ χεῖλη σου ὡς πότε ὦ Χασσάνι
« Θὰ χύνουν τὸ φαρμάκι τους στὸ στόμα τῆς Ἑλένης ; . . . .
» Πόσον καιρὸν ἀγάπη μου ἐλπίζεις καὶ προσμένεις ! . . . . .
« Χασσάν ἡ ὥρα ἐσήμανε. Σὰν ἐβγή τὸ φεγγάρι
» Θὰ ἐλθῇ ὁ Κίτζος τρομερὸς θὰ ἐλθῇ καὶ θὰ σὲ πάρῃ.
« Ἐσὺ σπαθί μου φλογερὸ, κοιμήσου ὡς τὸ βράδυ
» Καὶ βάσταζε τὴ δίψα σου ὡς νὰ ἐλθῇ τὸ σκοτάδι·
« Πέσ' τε καὶ σεῖς πιστόλια μου, πέσ' τε νὰ κοιμηθῆτε,
» Πάρ' τε δύο βόλια τρομερὰ κι' ἀπόψε θυμηθῆτε,
« Ὅτι τὸ ἓνα στὴν καρδιά τὸ θέλω τοῦ Χασσάνι
» Καὶ τ' ἄλλο στὸ κεφάλι του· μ' ἀκούτε τώρα φθάνει. »

Τέτοια κάμνει ὁ Κλέφτης φοβέρα,
Ὅλη μέσα ἡ γλῶσσά του βράζει
Κι' ἀπ' τὰ μαῦρά του χεῖλη σταλάζει
Εἰς τὸ χῶμα φαρμάκι, χολή.

III.

Πέρα ἐκεῖ σιμὰ εἰς τὴν βρύστην οἱ συντρόφοι τοῦ ἀπλωμένοι
Ἐπὶ τὸ ἀπαλὸ χλωρὸ χορτάρι βλέπαν ὅλοι τρομαγμένοι
Τὴν πολλὴν τοῦ Κίτζου ἀχνάδα, τὸ βαρὺ τὸ μέτωπόν του,
Καὶ τὰ δάκρυα ποῦ εἶχαν πέσει ἀπ' τὸν μαῦρον ὀφθαλμόν του.
Πῶς ὁ Κίτζος ποῦ εἶδε τόσαις κεφαλαῖς ἑς αἷμα νὰ πλέουν,
Τόσαις χήραις νὰ φωνάζουν, ὀρφανὰ τόσα νὰ κλαίουν
Χωρὶς δάκρυ ἓνα νὰ χύσῃ, γιατί τώρα νὰ δακρύζῃ;
Τὴν καρδιά του τί μχαῖρι, τί σκληρὸ μαχαῖρι σχίζει;

IV.

« Ἀφῆστέ με νὰ κοιμηθῶ, ἀφῆστέ με ὡς τὸ βράδου,
» Καὶ ἐλάτε νὰ μοῦ κρίνετε σὰν πέση τὸ σκοτάδι. »

Ἐπῆγε καὶ ξαπλώθηκε σὰν ἄρρωστο λεοντάρι
Ἐκεῖ ποῦ ἐπρασίνιζε τὸ δροσερὸ χορτάρι·

Πότ' ἐκοιμήθηκε ἤσυχα, νὰ κοιμηθῆ καὶ τώρα,
Τώρα ποῦ ἐπλάκονε γοργὰ ἢ τρομερά του ὦρα!

Ἐγύριζε κ' ἐγύριζε. Μουγκρίζει, ἀναστενάζει,
Μαύρη καὶ κρύα συγνεφιά τὸ στῆθός του σκεπάζει·

Ἐδῶθ' ἐκεῖθε στρήφεται, δὲν ξεύρει, δὲν γνωρίζει,
Ἵτι κοιμᾶται δύσκολα τὸ μάτι ποῦ δακρύζει.

Σηκόνεται, σηκόνεται, δέρνεται, μεταπέφτει,
Ἵλος ὁ ἄδης ἔβραζε μέσ' τὴν καρδιάν του κλέφτη.

Πετιέται τέλος μὲ θυμὸ καὶ ἴπάγει νὰ καθίσῃ
Ἐκεῖ ποῦ τοὺς συντρόφους του πρ' ὀλίγου εἶχε ἀφήσει.

Τὸ θολωμένο, τὸ βαρὺ καὶ μαῦρο μέτωπόν του
Τὸ ἔρριψεν ἀνάμεσα τῶν δυνατῶν χειρῶν του.

Κῆ ἀφοῦ πολὺ ἐσιώπησε, μὲ μιὰ φωνὴ ποῦ κλαίει
Εἰς τοὺς συντρόφους σιγαλὰ καὶ λυπημένα λέει·

• Ἀδέρφια ἔχω στὴν καρδιά τέτοιο μεγάλο βᾶρος

• Ὅπου νομίζω ὅτ' αὔριον θὰ νὰ μὲ πάρῃ ὁ Χάρος.

« Πέτε μου κάτι γιὰ νὰ ἰδῶ μήπως καὶ μ' ἐλαφρώσῃ. »

Ἦρχιταν οἱ συντρόφοι του γλυκὰ νὰ τραγουδῶσι.

V.

Τί σκούζει ἐκεῖος ὁ ἀητὸς εἰς τοῦ βουνοῦ τὴν βᾶχην;
Τάχα ἐπέινασε ζητᾶ ἄλλο πουλὶ νὰ φάῃ;

Ούτε πεινᾶ, οὔτε ζητᾶ ἄλλο πουλί νὰ φάῃ·
Κυττάξετε πῶς δέρνεται, ξεσκληίεται μὲ τὰ νύχια,
Κυττάξετε βίχτει τὰ φτερὰ σὰν τὸν χειμῶνα δένδρο,
Μὴ τοῦφαγε ἄλλος τὰ μικρὰ ἀπ' τὴ φωλεά του μέσα ;
Μὴ νᾶμεινεν ἀτέριαστος καὶ κλαίει καὶ χτυπιέται ;
Δὲν τοῦφαγε ἄλλος τὰ μικρὰ, δὲν εἶναι χωρὶς τέρι,
Κλαίει τὸ Δῆμο μοναχὸς στὸ μνημᾶ του ἀπάνου·
Πατέρα, ἀδέρφια καὶ παιδιὰ τοῦ 'πῆρε τὸ τουφέκι,
'Εχει τὴ μάνα του μακρὰ εἶναι κ' ἐκείνη σκλάβα.
'Ενα τουφέκι τῶμεινε καὶ τὸ μακρὸ σπαθὶ του,
Αὐτᾶναι μέσ' 'ς τὸ μνημᾶ του ἢ μαύρη συντροφιά του,
'Ανάσκελα στὸν τάφο του κοίτεται ξαπλωμένος,
'Σ τὸ ἓνα σρίγγει τὸ πλευρὸ σπαθὶ ξεγυμνωμένο,
Καὶ 'ς τ' ἄλλο στέκει ἔξυπνο τουφέκι γιουμισμένο.
'Αντάμα θὰ νὰ λυώσουνε κι' αὐτὰ μὲ τὸ κορμί του,
Καὶ σὺ μπρὲ Τοῦρκε ποῦ περνᾷς, μὴ πᾶς ἐκεῖθ' ἀπάνου,
Γιατί πετιέται τὸ σπαθὶ καὶ ἀνάφτει τὸ τουφέκι
'Ρίφτοντ' ἀπὸ τὸ μνημᾶ του καὶ βρῖσκουν τὴν καρδιά σου·
'Ας τον ἐκεῖ τοῦ ἀητοῦ ν' ἀκούη τὸ μυρολόι,
Νὰ πέφτουν πάντα ἀπάνου του σὰν τὴν καρδιά του μαῦρα
Τοῦ ἀητοῦ του τὰ φτερὰ καὶ τῶν δενδρῶν τὰ φύλλα.

VI.

Σοῦ ἔτυχε ἄρᾳ γε ποτὲ γλωμὸς ἀπελπισμένος,
'Σ τὴν ἄκρη νᾶσαι ποταμοῦ ἐπὶ χόρτα ξαπλωμένος,
Νὰ φεύγουν ἀπ' τὰ μάτια σου, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζης,
Κρυφὰ, κρυφὰ τὰ δάκρυα καὶ σὺ νὰ τὰ σφογγίζης ;

Χωρίς νὰ θέλῃς ἔξαφνα βαρῆν ἢ ἀναττενάξῃς,
Καὶ τὸ φεγγάρι τὸ χλωμὸ καὶ τ' ἄστρα νὰ κυττάξῃς ;
Σοῦ ἔτυχε τότε, σοῦ ἔτυχε ἢ ἀκούσης ἀπὸ πέρα
Τὸ λάλημα τοῦ ἀηδονιοῦ νὰ πλῆ στὸν ἀέρα ;
Ἄχ ! Τότε ναὶ θέλ' ἄπλωνες 'ς τὰ μαῦρα βλέφαρά σου,
Γιὰ νὰ σφογγίτῃς τὰ κρυφὰ ἐκεῖνα δάκρυά σου,
Θέλ' ἀνοίγῃς τὸ στόμα σου, διὰ νὰ καταπίνῃ
Τὰς ἀρμονίας ποῦ γλυκὰ τὸ ἀηδόνι χύνει.

Ἔτσι κι' ὁ Κλέφτης ἔπινε τὸ δροσερὸ ἀέρι
Ποῦ τὸ τραγοῦδι ἀπαλὰ στὴν ἀκοή του φέρει.
Τὰ βλέφαρά του ἔκλεισε, ἤρχιστε νὰ κοιμᾶται,
Καὶ ποῖος ἐξεύρει ποῦ καὶ ποῦ κοιμώμενος πλανᾶται.
Κάνενα ὄνειρο σκληρὸ τὸν κάμνει καὶ σπαράττει,
'Σ τὸν ὕπνο του ἐδάκρυζε, 'σ τὸν ὕπνο του στενάζει,
Συχνὰ βαττᾷ τὰ ὄπλα του καὶ ἀνοίγοκλει τὸ μάτι.
'Ακοῦς τοὺς χτύπους τῆς καρδιάς, ἀκοῦς μέσα ποῦ βράζει.
Πότε κοιμᾶται σὰν νεκρὸς, χωρὶς κἂν ἢ ἀνασαινή,
Καὶ πότ' εὐρίσκετ' ἔξυπνος, σὰν λὲς πῶς ἀποθαίνει.

VII.

Ἔπεσε καὶ τὸ σκοτάδι. Δὲν ἐφαίνετο ἓνα ἀστέρι,
Τόση ἀντάρρα ἐπληγμυροῦσε τὸ κατάμαυρον ἀέρι.
Ἐτρυζαν τοῦ λόγγου οἱ κλῶνοι στοῦ ἀνέμου τὴν μανίαν.
'Ἄλλ' οἱ κλέφταις μαθημένοι νὰ ζοῦν μέσ' 'ς τὴν τριχυμίαν,
Νὰ κοιμῶνται μέσ' 'ς τὰ χιόνια καὶ ἢ ἀκοῦν εἰς τ' ὄνειρόν των
Νὰ περνοῦν κομμένοι βράχοι, κεραυνοὶ ἀπ' τὸ πλευρόν των,
Νὰ διψοῦν καὶ τὸ χалаζι
Σὰν δροσιὰ στὸν λάρυγγά των τῆς αὐγούλας νὰ σταλάξῃ

Ἄλλ' οἱ κλέφταις μαθημένοι μέσ' ἔς τὰ σύγνεφα τὰ κρύα
Νὰ χορταίνουν μέτ' ἔς τ' αἴρι δροφνήν ἐλευθερία,
Νὰ θερμαίνωνται στήν φλόγα τοῦ ἀναμμένου τουφεκιοῦ των,
Καί νὰ πλέκουν τὰ μαλλιά των εἰς τὴν λάμπη τοῦ σπαθιοῦ των,
Τότε ἀφίνουν τὰ λημέρια καί, σὰν φλόγες τῶν μηνμάτων
Τῶν πατέρων, τὰ κρυμμένα τ' ἄγια κείνα κόκκαλά των
Τρέχουν πάλιν νὰ ποτίσουν
Μ' ἄλλο αἷμα τῶν τυράννων, ποῦ ζεστό πάνω θὰ χύσουν.

Ἐπесе καὶ τὸ σκοτάδι. Δὲν εἶραίνετο ἓνα ἀστέρι,
Τόση ἀντάρα ἐπλημμυροῦσε τὸ κατὰμαυρον αἴρι.

Καὶ ὁ Κίτζος κατεβαίνει ἀπ' τὸ ἔρμο μονοπάτι,
Καὶ γυρίζ' εἰς κάθε μέρος τὸ σπιθόβολό του μάτι.

VIII.

Ἡ φωτιά σ' ὀλίγο ἀρχίζει
Ἡ κραυγαῖς οἱ στεναγμοὶ
Καὶ τριζίματα ὀδόντων
Καὶ σπαθίων οἱ σφुरιγμοί.
Ποῖος σπαράττει σὰν τὸ ψάρι
Ἀπ' ταῖς τόσαις του πληγαῖς,
Ποῖος κρημνίζεται σκοντάφτει
Σὲ κομμέναις κεφαλαῖς,
Καὶ ἀπλόνοντας τὸ χέρι
Σὲ κορμιά λαχταριστά
Ἐνα στόμ' ἀπελπισμένο
Τὸν δαγκάνει τὸν βασιτᾶ.

Τὰ τουφέκια ματωμένα
Δὲν ἀστράφτουν τρομερὰ,
Εἰς τὸ χῶμα ξαπλωμένα
Βρίσκονται ἔρμα καὶ ψυχρά.
Ποῖος μὲ στόμα παγωμένο
Ἐποθνήσκων βλασφημᾷ,
Ποῖος μὲ μάτι τεντωμένο
Τ' ἄστρα ἀπάνω του κυττᾷ.
Τὸ σπαθὶ δὲν δευτερόνει,
Ὅπου πέσει μιὰ φορὰ
Σχίζει, κόφτει, θανιτόνει
Καὶ σφυρίζοντας περνᾷ.
Δὲν ἀκούεται ἄλλη γλῶσσα
Ἐπὶ τὴν ἀντάρα τὴν πολλή,
Παρὰ ῥόχος, βλασφημία,
Ψυχομάχημα, βοή,
Παρ' ὃ κρότος τῶν πτωμάτων
Καὶ κομμένων κεφαλῶν
Ὅπου πέφτουν μὲς τὸ αἷμα
Σὰν λιθάρια στὸ νερόν.
Ποῦν' οἱ Κλέφταις, ποῦν' οἱ Τοῦρκοι ;
Τότος κόσμος εἶν' νεκρός ;
Κατὰ γῆς κοιμῶντ' οἱ Κλέφταις,
Ὅλοι οἱ Τοῦρκοι εἶναι νεκροί.
Δὲν σοῦ φαίνονται πῶς εἶναι
Οἱ ἴδιοι ποῦχανε σφαγῆ.
Σὰν ἀδέρφια ἀγκαλιασμένοι
Μὲ τὰ χέρια τους σφιχτά·

Λές πῶς ὕστερα ἀπ' τῆ μάχη
Λές πῶς δίδουε φιλιά.

Ἄλλὰ τί; ποῖος εἶν' ἐκεῖνος
Ποῦ ἐκεῖ πέρα περκατεῖ;

Δέν ἐχόρτασεν ἀκόμα
Καί τὰ πτώματα πατεῖ;

Ποῖος ταραττει τέτοιαν ὥραν
Τόσα μνήματα βουβά,

Τέτοιαν ὥραν τί γυρεύει
Ἄπο τ' ἄψυχα κορμιά;

Ἐς τὰ βαρῆα πατήματά του
Δέν ἀκοῦς πῶς ἀντηχοῦν

Πῶς στενάζουε τὰ κουφάρια
Ὡς νὰ ἐζήτουε νὰ σκωθοῦν; . . .

Εἶναι' ὁ Κίτζος' τρέχει, τρέχει,
Καί ποῦ τρέχει δέν θεωρεῖ.

Ποῖον ἐσκότωσε δέν ξεύρει,
Ποῖον ἐλάβωσ' ἀγνοεῖ.

Πόσα ἐθέρισε κεφάλια,
Πόσαις ἐκοψε ζωαῖς!

Τὸ βαρὺ του χέρι πόσαις
Κατεμαύρισε καρδιαῖς!

Δέν θυμᾶται πόσαις χήραις
Θὰ πεινάσουε κί ὄρφανά!

Τὸν Χατσάν ὁ Κίτζος θέλει,
Ἄλλο ἐμπρός του δέν ζητᾶ.

IX.

Πνιγμένους μέσ' ἔς τὰ αἵματα, χλωμὸς καὶ λυσσασμένος
Εἰς τοῦ Χατσσάν τὴν σκηνὴν ὁ Κίτζος εἶν' φθασμένος.

Χύνεται μέσα· γύρω του στρέφει γοργὰ τὸ βλέμμα,
Καὶ στάζουν ἀπ' τὰ χεῖλη του ἀρροὶ καὶ μαῦρον αἷμα.

« Χασσάν, Χασσάν, σκύλε Χατσσάν » βροντόφωνα τὸν κράζει,
Ἐνῶ τὸ μαῦρό του σπαθὶ τρομαχτικὰ τινάζει.

» Π'οὔσαι; ποῦ κρύφτεσαι δειλέ; ποῦ φεύγεις; ἔλα ἐμπρός μου,
» Νὰ δοκιμάσης τὴν ὀργὴν τῆς τρομερᾶς χειρός μου. »

Ἐνῶ ἐρώναζεν ἐκεῖ ὁ Κίτζος μεθυσμένος
Ἀπ' τοὺς καπνοὺς τοῦ αἵματος ποῦ ἦτο ποτισμένος,

Μία θύρα ἀκούεται ἑξαφνα ἐκεῖ σιμὰ ποῦ τρίξει,
Πέφτει τὸ μάτι του ἐκεῖ, τὸν βλέπει, τὸν γνωρίζει.

Ἐνα πλατὺ καὶ δίστομο θανατηρὸ μαχαίρι
Ἄγρια σφίγγει μὲ χαρὰν εἰς τὸ δεξιὸν τοῦ χέρι.

Τὸν βλέπει ὁ Κίτζος καὶ γελά, τὸν βλέπει καὶ φωνάζει·

« Σκύλε, ποῦ πῆγες κ' ἐκλεψες τὸ αἷμα ποῦ σταλάζει

» Ἀπ' τὸ πλατὺ μαχαίρι σου ; τὸ βλέπω ἀκόμη ἀρρίζει,

» Εἶναι ζεστό· ποῦ τὸ ἐκλεψες ; ἀκόμη, ἀκόμη ἀχνίζει!

» Ἐσὺ στὴ μάχη ἔφυγες· δὲν ἔχεις πολεμήσει·

» Κ' ἔπειτ' αὐτὸ τὸ χέρι σου δὲν ἐμπορεῖ νὰ χύσῃ

» Κλέφτικο αἷμα κατὰ γῆς. Δὲν ξεύρει, δὲν γνωρίζει

» Παρὰ τὰ στήθη τ' ἀπαλὰ τῶν γυναικῶν νὰ σχίζῃ.

» Χασσάν, μ' ἀκούεις, γρήγορα, ποῦ εἶναι ἡ Ἐλένη ; »

Κι' ἀπὸ τὸ πείσμα τὸ πολὺ σχεδὸν δὲν ἀνασαίνει.

Ψυχρὸς ὡτὰν τὰ μνήματα ἐκεῖ ἐμπρός στὴ θύρα
Λέγει σηκόνων ὁ Χατσσάν τὴν ματωμένην χεῖρα·

« — Μέσα κοιμᾶται, καρτερεῖ νὰ πᾶ; νὰ τήνε φθάσης;
» Ἄλλὰ θυμήτου ὄτ' ἀπ' ἐδῶ, ὦ Κίτζε, θὰ περάσης. »
« — Ναι θὰ περάσω ἀπ' αὐτοῦ, ναι, καὶ θὰ σὲ πατήσω,
» Θὰ σοῦ χωρίσω τὴν καρδιάν, καὶ θὰ σοῦ τὴν ξεσχίσω
» Χασσάν μ' αὐτὰ τὰ δόντια μου. » Τοῦ Κίτζου τότε ἀρχίζει
Τὸ λυσσασμένο τὸ σπαθὶ ν' ἀστράφτη, νὰ σφυρίζη.

Χτυπιῶνται καὶ λαβόνονται, λαβόνονται χτυπιῶνται,
Πέρτουν κ' οἱ δυὸ, σηκόνονται, καὶ πάλιν ἀπαντιῶνται.

Ἄφινουν πλέον τὰ σπαθιά, μάχονται μὲ τὰ χέρια,
Εἶναι κ' οἱ δυὸ σιμὰ σιμὰ, καὶ πιάνουν τὰ μαχαίρια.

Πέφτουνε πάλιν κατὰ γῆς, κυλιῶνται ἔς τὰ αἵματά των,
Ξεσχίζονται καὶ βλασφημοῦν, σέρνονται ἀπ' τὰ μαλλιά των.

Ὁ Κίτζος πλέον τὸν πατεῖ, τὸν πνίγει, τοῦ φωνάζει:
« Δοκίμασε, δοκίμασε ἂν τὸ σπαθὶ μου σφάζη. »

Ἡ ὥρα του ἐσήμανε. Εἶχ' ἔβγει τὸ φεγγάρι,
Τὸ εἶπ' ὁ Κλέφτης τὴν αὐγὴ πῶς θὰ ἔρθη νὰ τὸν πάρη.

Πέφτει ὁ Τοῦρκος κατὰ γῆς ὡσάν θεριὸ μουγκρίζει,
Δαγκᾷ τὴν μαύρη γλώσσά του, τὰ δόντια του τὰ τρίζει.

Ὁ Κλέφτης ἀπ' τὴν λύσσα του τὰ στήθη τοῦ ἐπατοῦσε
Καὶ τὴν καρδιά του ποῦ ζεστή ἀκόμη ἐχτυποῦσε

Τὴν ἐξεβρίζωσε σκληρὰ, τὴν σφίγγει μὲ μανίαν,
Καὶ τρέχει στὴν Ἑλένην του μὲ μιὰν χαρὰν ἀγρίαν.

« Τὴν βλέπεις, τῆς ἐφώναζε, τὴν βλέπεις; τοῦ Χασσάνι
» Εἶν' ἡ καρδιά, Ἑλένη μου, κρίνε μου δὲν σὲ φθάνει; »

Ἄλλὰ ἐκείνη ἦτο βουβὴ, ἦτο γλωμὴ καὶ κρύα.
Κρύα, γλωμ' ἦτον καὶ βουβὴ ὡς εἶναι τὰ μνημεῖα.

« Σ' ἐσχότωσεν » ἐφώναξε σκληρὰ κεραινωμένος.
Ἐνῶ στὰ κρύα χεῖλη της ἔστεκε καρφωμένος.

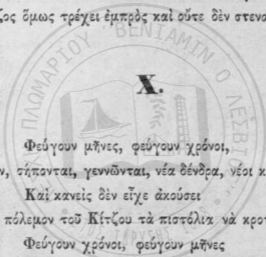
Πέφτει, χτυπιέται κατὰ γῆς, σέρνεται, παραδέρνει,
Κ' ἔπειτα τῆς Ἑλένης του τὸ πτώμα μόνος πέρνει.

Χύνεται ἔξω σὰν βροντὴ τὸ μαῦρο λόγγο σχίζει,
Τρέχει καὶ τρέχει πάντοτε, ποῦ τρέχει δὲν γνωρίζει.

Περνάει βράχους καὶ βουνά, περνᾷ βαθιὰ λαγκαθία,
Νερά, καὶ λόγγους, καὶ κρημνοὺς καὶ πράσινα λιβάδια,

Καὶ μόλον ὅτι ὄτο γοργὸ τὸ βῆμά του κῆ ἂν ἔχη,
Ὅπισω του τὸν ἀκλουθᾷ τοὺς πόδας του τοῦ βρέχει

Τὸ αἶμα τῆς Ἑλένης του ποῦ ἀπ' τὴν πληγὴν τῆς στάζει,
Ὁ Κίτζος ὅμως τρέχει ἐμπρὸς καὶ οὔτε δὲν στενάζει.

Φεύγουν μῆνες, φεύγουν χρόνοι,
Πέφτουν, στήκονται, γεννῶνται, νέα δένδρα, νέοι κλόνοι,

Καὶ κανεὶς δὲν εἶχε ἀκούσει
Εἰς τὸν πόλεμον τοῦ Κίτζου τὰ πιστόλιχ νὰ κροτοῦσι.

Φεύγουν χρόνοι, φεύγουν μῆνες
Δὲν τὸν εἶδαν στὰ λημέρια τοῦ ἡλίου αἱ ἀκτῖνες.

Δυὸ ποιμένες πλανημένοι
Μιὰν ἡμέραν μόνον εἶδαν ᾿ς ἓνα λόγγον καθισμένοι

Δύο μαύρους σκελετοὺς,
Σφιχτ' ἀκόμη ἀγκαλιασμένους, χαλασμένους καὶ σαπρούς.

᾿Σ τοῦ ἐνὸς τὸ κουφωμένο
Τὸ κατάξερο τὸ στήθος εἶν' ἀκόμη ἐμπηγμένο

Ἐν ἀχάριστο μαχαῖρι,
Ποῦ ὄλοι ἐξεύρουν πῶς ὁ Κίτζος τῷσφιγγε ἄλλετε ἐπὶ χέρι.

Ποῖος ἐξεύρει, ποῖος ἐξεύρει

Βροχὴ πόση καὶ χαλάζι πέρα ἐκεῖ τοὺς εἶχεν εὔρει,

Χωρὶς κὰν νὰ τοὺς χωρίτη.

Ὅ,τι ὁ Ἔρωσ ἔχει δέσει, ποῖος τολμᾷ ποτὲ νὰ λύσῃ;

Ἦθελ' εἶπεις ὅτι ἀκόμη,

Ὅτι ἀκόμη ἐφιλοῦντο τρυφερὰ στόμα μὲ στόμα

Κι' ὅτι ἀκόμη ἐνωμένα

Ἐχτυποῦσαν τὰ δύο στήθη μόλον ὅτι νεκρωμένα.

ΣΤΙΧΟΥΡΓΗΜΑ Β΄.

La mort est un doux oreiller.

Béranger.

Τῆς νεότητός μου βεῦμα θολωμένον ἀπ' τὰ πάθη
Διατί κοιλᾶς βραδέως πρὸς τοῦ μηδενὸς τὰ βάρη;
Διατί τινὸς ἀνέμου ἢ πνοῆ ἢ μαινομένη
Δὲν σὲ ρίπτει ἐκεῖ ποῦ πάντα βαρὺς ὕπνος μόνον μένει;
Ἐν τὴν σκιάν τῶν κυπαρίσσων εἰς μιὰν κλίνην ἀπὸ χῶμα
Κε' ἀπὸ κόκκαλα ἀρχαῖα ἀπλωμένος ἔς ἓνα στρῶμα
Δὲν θὰ βλέπω τοὺς ἀστέρας. Ἄλλὰ τί; ὁ νεκρικός μου
Λύχνος, δὲν θὰ ἦναι τάχα ἡ σελήνη ὁ οὐρανός μου,
Ἄν κάνεις θνητὸς θελήσῃ
Μὲ τὸ πτώμα μου ἓνα λύχνον εἰς τὸν τάφον μου νὰ κλείσῃ;

Αἱ ξηραὶ μου χεῖρες θᾶναι κ' ἐκεῖ μέσα δεδεμέναι·
Ἄλλ' ἀντὶ νὰ ἦναι τώρα μὲ δεσμὰ ἀλυσσοδεμέναι
Μὲ δεσμὰ σκληρῶν τυράννων, δὲν εἶν' κάλλιον στὸ μνήμα
Δεδεμέναι νὰ προσφέρουν τοῦ Σταυροῦ τὸ θεῖον σχῆμα;

Θὰ κοιμῶμαι ἐκεῖ ἡσύχως,

Καὶ δασάκις στὸ πλευρόν μου ἀκουσθῆ ὁ βαρὺς ἤχος·

Τῆς σκαπάνης ποῦ θ' ἀνοίγῃ κανέν μνημα ἐκεῖ σιμά μου,

Ἐκτὸ φόβον μήπως θέλουν ν' ἀνασκάψουν τὰ ὀστᾶ μου

Τότε μόνον θέλω κράξει,

Καὶ ἂν φωνὴν δὲν ἔχω πλέον,

Ἄντ' ἐμοῦ θέλει φωνάζει

Ἡ ἔρμη κόρη τῶν σπηλαίων

Καὶ τῶν σκοτεινῶν μνημάτων,

Ἡ Ἠχώ ἢ μαύρη Νύμφη τῶν ὀστέων καὶ τῶν πτωμάτων,

Τῆς νεότητός μου ρεῦμα θολωμένον ἀπ' τὰ πάθη
Διατί κοιλᾶς βραδέως πρὸς τοῦ μηδενός τὰ βᾶθη;
Διατί δὲν καταδρέεις ἄς ἓνα τάφον ὅπου μόνον
Δύνασαι μακρὰν γὰ ἦται τῶν ἀνέμων, τῶν χειμῶνων
Τῆς μηδαμινῆς ζωῆς μου; Εἰς αὐτὴν τὴν κατοικίαν
Ἄλλο πλέον δὲν ταραττει τῶν νεκρῶν τὴν ἡσυχίαν,
Παρὰ μόνον τῶν κλαδίσκων καὶ τῶν μαραμμένων φύλλων
Ὁ μονότονος ὁ ἤχος, ἔταν ἔρπου, καί τι κῆλον

Μέρος εἰς τὴν γῆν ζητῶσι,

Ὅπου πέραν τῶν λαιλᾶπων κἂν ἡσύχως νὰ ταφῶσι.

Ἦς τὰς ἐρήμους τὰς ἀμυώδεις τῆς νεανικῆς ζωῆς μου

Ἐνας τάφος μόνον εἶναι δι' ἐμὲ ἢ ὀδασίς μου.

Τὴν Ζαχάρ ὁπότε ὁ Νότος κἢ ὁ Βορρῆς ἀνακατόνει,

Ὅτε ἡ ἄμμος τοὺς ἀστέρας καὶ τὸν οὐρανὸν τυφλώνει,

Εὐτυχεῖς ἐκεῖν' οἱ κόκκοι, οἵτινες παρασυρμένοι

Υποκάτω τινὸς χόρτου μένουσι καταθαμμένοι.

Καὶ ἐγὼ εἰς κόκκος ἄμμου καὶ ἐγὼ παραδαρμένος
Ἐπὶ σκληροτέρους νότους εἰς τὸ μνημῆμά μου ἀπλωμένος
Ἐπὶ τὴν σκιάν ὀλίγων χόρτων διατί δὲν ἠσυχάζω ;
Θέλω κάλλιον ἓνα λίθον παρ' ἀλύστους νὰ βασταῶ.
Τῆς νεότητός μου ρεῦμα θολωμένον ἀπ' τὰ πάθη
Κοίλα, κοίλα ταχύτερος πρὸς τοῦ μηδενὸς τὰ βᾶθη.

Δὲν ἐγήρασα ὄχι ἀκόμη, δὲν ἐπέχυσεν ἀκόμα
Εἰς τὰς παρειάς μου ὁ χρόνος τῶν ρυτίδων τοῦ τῷ χῶμα·
Καὶ τὰ χεῖλη μου δὲν εἶναι αὐχμηρὰ καὶ μαραμμένα,
Τῆς νεότητος ἡ δρόσος τὰ φυλάττει νοτισμένα.

Ἄλλ' ὡς ὅτου τῆς δουλείας
Ἐνας σπόρος μένει ἀκόμη ἔς τῆς πατρίδος μου τὸ χῶμα,
Μόνον, μόνον διὰ νὰ κράζω θέλω ἀνοίγει αὐτὸ τὸ στόμα,
Τῆς νεότητός μου ρεῦμα θολωμένον ἀπ' τὰ πάθη
Κοίλα, κοίλα ταχύτερος πρὸς τοῦ μηδενὸς τὰ βᾶθη.

ΣΤΙΧΟΥΡΓΗΜΑ Γ΄.

Ὁ Λευκάτας.

Τὰ θολωμένα κύματα οἱ ἄνεμοι ξεσχίζουν,
Οἱ κεραυνοὶ γογγύζουσι καὶ σβύνονται καὶ τρίζουσι,
Ὁ νεφελώδης οὐρανὸς τὴν φύσιν ὅλην θάπτει·
Καὶ μ' ὄλον τοῦτο τ' εἶν' ἐκεῖ ποῦ φαίνεται ὅτε ἀστράπτει;
Δέν εἶναι τάχα οἱ ἀφροὶ κυμάτων ὠργισμένων
Κατὰ σκοπέλων καὶ πετρῶν σκληρῶς συντριβομένων;
Εἶν' ὁ Λευκάτας κατάσπρος ἀπὸ τὰ γηρατεῖα,
Εἶν' ὁ Λευκάτας σοβαρὸς ὡς εἶν' ἡ ἐρημία.
Εἰς τὰ γυμνὰ τὰ στήθη του τὸ φῶς ἀντανακλᾶται
Τῆς ἀτραπῆς, ἀλλὰ αὐτὸς νεκρὸς ἤδη κοιμᾶται.
Τὰ κύματα συντρίβονται γογγύζουσι ἀφρισμένα,
Ἀπ' τὰ ξηρά του τὰ πλευρὰ φεύγουσι συντριμμένα,

Φέροντα πάντοτε μαζί τὴν κόνιν τῶν ὀστέων του,
Καὶ ὁ Λευκάτης οὔτε κἂν ταράττει τὸν λαιμόν του.

Ἵς τὸ φαλακρόν του μέτωπον αἱ χεῖρες τῶν αἰώνων
τὴν ἱστορίαν ἔγραψαν ἀναριθμήτων χρόνων.

Ἄλλὰ τὸ ὕδωρ τῶν νερῶν, ἡ μαύρη τριχυμία,
Αἱ γάλαζαι καὶ ἡ χιών, ἡ ἀσπλαγχνος δουλεία
τὴν κυρτωμένην βράχην του ἤρχισαν νὰ βραπίζου
καὶ μὲ ρυτίδας καὶ πληγὰς σκληρῶς νὰ στιγματίζουν,
τὸ κατηφές του μέτωπον. Ἐσβέσθη ἡ κνοή του·
τὸ ἱερόν του ἔπεσεν ἔκλιν' ἡ κεφαλή του.

Πῶς; δὲν ἐκάθησ' ἐπὶ σοῦ ὁ Ζεὺς ἐρωτευμένος
μὲ τὰς φλογώδεις τοῦ ἀετοῦ πτέρυγας ἐνδυμένος;
καὶ τώρα, τώρα ἐπάνω σου καθήνται τυλιγμένοι
Ποιμένες εἰς τὰς χλαίνας τῶν, πτωχοὶ καὶ πεινασμένοι.
τὴν πολιάν δὲν ἔστεψεν ἄλλοτε κορυφήν σου
Πολίχνη καὶ ναὸς θεοῦ; καὶ τώρα εἰς τὴν γῆν σου
τί ἄλλο παρά σκόπελοι φαίνονται καὶ θαμνίσκοι;
λοιπὸν κ' ἡ δόξα εἶναι θνητὴ, κ' ἡ δόξα ἀποθνήσκει!
(α) Ὁ ναύτης ὅταν ἔπλεε στὰ μαῦρα κύματά σου
μόλις σὲ ἐβλεπε μακρὰν ε' τ' ἀχόρταγα νερά σου

(α) Mox et Leucatae nimbosa cacumina montis
et formidatus nautis aperitur Appolo.

(Virgilius).

Ἐπρόσφερε γονυπετής δεήσεις καὶ θυσίαν
Καὶ σὺ σκληρὸς εἶ ἀνταμοιβὴν ἔπεμπες τρικυμίαν.
Τώρα ἐπέρασ' ὁ καιρὸς, ὁ ναύτης δὲν τρομάζει,
Κι' ὅταν περᾶ πλησίον σου σχεδὸν δὲν σὲ κυττάζει.
Ματαίως σὺ ταράττεσαι, θολόνεται, ἀφρίζεις,
Ματαίως τὸν αἰθέρα σου ταράττεις καὶ σκοτίζεις·
Τὰ κύματά σου θολερὰ ψυχρὰ καὶ πεινασμένα
Ἐπάνω σου κρημνίζονται σὲ τρώγουν λυσσασμένα.
Ὁ ναύτης φεύγων μειδιᾷ, δὲν σὲ τρομάζει πλέον,
Γνωρίζει ὅτ' ἐγήρασεν ὁ ἄγριος ὁ λέων.

(6) Ὅτ' ἡ ποιήτρια Σακρῶ ἐπεσε πρὸ ποδῶν σου,
Ἀπὸ συμπάθειαν καὶ σὺ ἔκλινες τὸν λαϊμόν σου,
Καὶ ἔκτοτε ἐφύλαξες τὸ μέτωπον σκυμμένον
Τὰ ὕδατά σου θεωρῶν μὲ ὄμμα δακρυσμένον,
Τὰ ὕδατά σου τὰ σκληρὰ ποῦ ἴσως ὠργισμένα
Γλείφουν ἀκόμη μὲ χαρὰν ὅστᾳ ἐρωτευμένα.
Ἄχ τώρα πλέον δὲν πατεῖ κάνεις τὰ χώματά σου,
Κάνεις πλέον δὲν σέβεται τὰ ἱερὰ νερά σου.
Ἐς τὴν κορυφὴν σου ὅπ' ἄλλοτε ἠκούοντο γλυκεῖαι
Τῶν ἱερέων σου αἱ φωναί, περιστερὰ ἄγριαί
Ἐνίοτε ἀκούονται νὰ κλαίουσι νὰ τρίζουσι.
Λευκάτα! ὡς καὶ τὰ πτηνὰ στὸν τάφον σου γογγύζουσι!

(6) Τὸ ἀκρωτήριο τοῦτο τῆς Λευκάδος ἦτο τοξοειδῆς· εἰς τὴν κορυφὴν κυρτω-
μένον. Ἴσως οἱ σεισμοὶ τώρα καὶ οἱ αἰῶνες μετέβαλον ὅλας θέσεις τὸ σχῆμά
του, ἕνεκα τοῦ ὁποῦ ἠδύναντο ἄλλοτε οἱ βριπτόμενοι ἐκείθεν νὰ πίπτουσι ὀριζου-
τίως εἰς τὴν ὑποκειμένην θάλασσαν χωρὶς νὰ προσβάλλουσι εἰς τὸν βράχον.

Κοιμήσου τώρα ήσυχος, ίσως θά ελθῆ ἡ ὥρα
Ἀγέρωχος νὰ ὑψωθῆ ἡ δυστυχῆς σου γῶρα·

Κι' ἀντί ν' ἀκούης τοὺς κλαυθμοὺς περιστερᾶς ἀγρίας
Ἴσως θ' ἀκούσης ἄσματα, φωνᾶς, ἐλευθερίας.

ΣΤΙΧΟΥΡΓΗΜΑ Δ'.

Ὁ Κατάδικος. (α)

Ἐτριζ' ἡ πύλη τῆς εἰρκτῆς ἐπάνω ε' τοὺς μοχλοὺς τῆς
Πῶς ἐνουμοῦμαι τοὺς φρικτοὺς ἐκείνους δρυγμοὺς τῆς !
Ἐμβῆκα μέτα κ' ἐκλείταν ὀπίτω μου τὰς θύρας,
Τὰς θύρας ὁποῦ ἔκχαμν στὸν κόσμον τόσας χήρας !
Ἐμειν' ἀκίνητος εὐθὺς καὶ ἔστρεφα τὸ βλέμμα
Μήπως χωρίσω κάτι τι στὴν ἄδυστον ἐκείνην·
Βαρῆα μὲ προσέβαλεν ὄσμη ὡς ἀπὸ αἵμα·
Εἰς μίαν ἄκραν εἰδόν τι ποῦ ὁμοίαζεν εἰς κλίνην.
Τόσον βαθὺς τὴν φυλακὴν ζόφος κατατχοτίζει,
Ποῦ λέγεις ἀπ' τοὺς τοίχους τῆς ἔτ' ἴσως ἀναβλύζει.

Μέσα ἐδῶ εἶν' πρὸ πολλοῦ κλεισμένος ὁ Ἡλίας
Χωρὶς ἐλπίδος πιθανῆς καμμίας σωτηρίας·
Ὁ δεσμοφύλαξ ἄναψεν ἓνα ἰσχνὸν κηρίον
Καὶ τότε ὑπῆγα πρὸς αὐτὸν ἔμφοβος καὶ δακρῦων.

(α) Ἐὰν κάποιος ἀναγνώστη ποτὲ τοὺς στίχους τούτους θέλει μὲ συγχωρήσει καμμίαν ὑπερβολὴν εἴταν μάλιστα, ὅτι ὁ δυστυχὴς αὗτος κατάδικος ἐξῶ φρενῶν καὶ κλεισμένος εἰς φρικτωδεστάτην φυλακὴν, ὅταν κάποιος δὲν ἐκβῆκε παρὰ διὰ τὴν βαδίστη εἰς τὸν θάνατον, ἐπρόκειτο ἀπὸ στιγμῆν εἰς στιγμῆν τὴν τρομερὰν ἀπόφασίν του.

Θεέ μου! πῶς σ' ἐγνώρισα, ὦ δυστυχή Ἥλια,
Καὶ πῶς σέ βλέπω τώρα ἐδῶ! Τὸ πῦρ τῶν ὀφθαλμῶν του
Τὸ εἶχε σβέσει τῆς εἰρκτῆς ἢ ἄκρα ὑγρασία.
Ἔχει δεσμὰ βαρύτερα τριγύρω τῶν ποδῶν του.
Ἔτρεμ' ἐκεῖ στὴν κλίνην του καὶ τοὺς ὀδόντας τρίζει,
Τόσον τὸ ψύχος τὸ πολὺ τὰ μέλη του κλονίζει.

Ἄν ἔβλεπες τὸ ἔνδυμα καὶ τὸ νεκρὸν του βλέμμα,
Τὰ χεῖλη κατακόκκινα ἀπὸ πηγμένον αἷμα,
Κ' ἐν κάτι τι ποῦ εὐρίσκεται πάντοτ' εἰς ἓνα πτώμα,
Ἦθελ' εἰπεῖς τὸν ἔραγε τοῦ μνήματος τὸ χῶμα.
Μόλις μὲ εἶδ' ἐκάθισε στὸν μαῦρον κράσβατόν του,
Καὶ μὲ πνιγμένην τὴν φωνὴν μου λέγει· « Τὸ γνωρίζω·
« Τὸν θάνατόν μου ἔφερες· » Καὶ κάμνων τὸν σταυρόν του
Κι' ἀναστεναζῶν ἔκραξε· « Ὅσον τὸ μνήμα τώρα ἐγγίζω,
« Θεέ μου σὲ εὐχαριστῶ σὺ μ' ἐλυπήθης μόνον
« Ἀφοῦ στὸν τάφον μ' ἔθεσαν σήμερον ἓνα χρόνον. »

« Ἐγὼ εἶμ' ἤδη ἀθνής. Τὰ χεῖλη μου τὰ βλέπεις;
Θεώρησέ τα καὶ ἀλλαγῶ τὰ βλέμματα μὴ τρέπης·
Αὐτὸ τὸ αἷμα ποῦ ἐπ' αὐτῶν εἶν' ἤδη πεπηγμένον
Τὸ εἶδες ἔς ἄλλον πῶποτε ἐδῶ φυλακωμένον;
Ἄχ! μ' ἔφαγεν ἡ φυλακὴ μ' ἔφαγ' ἡ ἐρημία!
Θαμμένος πάντοτε ἐδῶ ὡς νυκτερὶς στὸ σκότος
Ἄλλος δὲν σοῦ εἶναι σύντροφος, ὦ δυστυχή Ἥλια,
Παρὰ αὐτῶν σου τῶν δεσμῶν ὁ φρικαλέος κρότος.
Τοὺς ὀφθαλμούς μου δλονυκτῶς ποτέ μου δὲν τοὺς κλείω,
Διότι αἷμα καὶ γολὴν ἀκαταπαύστως πτύω.

» Βλέπεις ἐκεῖ 'ς τὴν σκοτεινὴν τῆς φυλακῆς γωνία;
Ἐνας σκορπίος ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν κατοικίαν.

Κάθε ἑσπέρας ὅτ' ἐγὼ τὸ αἷμά μου ἐξέμω
Καὶ ὅτε ἀπ' τὸν πυρετὸν συττρέφομαι καὶ τρέμω,
Τότε αὐτὸς ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς φωλεᾶς του,
Καὶ ἔρχεται νὰ μεῖ ἰδῆ, μεῖ αἷμα νὰ γεμίτη.

'Σ τὰ αἱματωμένα χεῖλη μου πολλακίς τῆς οὐρᾶς του
Ἡσθάνθην τὰ κεντίσματα. Ἴσως νὰ με φιλήσῃ
Ἐπιθυμεῖ δὲ δυστυχῆς, διότι, ἐδῶ κλειτμένον,
Τὸν ἔχω μετὰ τὸ αἷμά μου ὡς τώρα χορτασμένον.

» Ἀκούεις ποῖοι ἔρχονται ἐδῶ νὰ μ' ἀπαρθῶσι;
Τί βλέπω οἱ δύο σου ὀφθαλμοὶ πικρῶς θαυροῦρουσι.
Τὰ δάκρυά σου φύλαξε δὲν ἤνοιξα ἀκόμα
'Σ τὰς ἄλλας δυστυχίας μου τὸ νεκρικὸν μου στόμα.

Ὅταν ἀκούσῃς πῶς ἐδῶ τὴν νύκτα ὁ Ἡλίας
Διάγει ἔρμος μοναχὸς στῆς φυλακῆς τὰ βύθη
Καὶ ποῖται ἔρχονται σικιὰ ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας
Νὰ μοῦ πατοῦν τὰ ἀσθενῆ καὶ ἀσθμαίνοντά μου στήθη,

Ἄχ! τότε πόσα δάκρυα ποταμηδὸν θὰ χύτῃς;
Ψυχρὸν ἂν ἦται μάρμαρον καὶ πέτρα θὰ θαυρύτῃς. »
Κλείει τὸ στόμα μία στιγμὴν, κ' ἔπειτ' ἀναπτενάζει
Τὸ βραχυμένον στήθος του ὀγκοῦται καὶ καχλάζει.

Φαίνεται ὅτι ἤρχιζαν εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην
Νὰ καταβαίνουσι αἱ σικιὰ στὴν θολερὰν του μνήμην.

Καθὼς ἐν νέφος σκοτεινὸν κοράκιον πεινατμένον
Κρημνίζονται μετὰ θόρυβον ἐπάνω τῶν πτωμάτων,

Μαῦροι καθὼς τὰ φάσματα κακούργων κολατμένων
Τ' ἄγρια ῥύγχη των κτυποῦν, ταραττοῦν τὰ πτερά των,
Ξεθάπτουν καὶ ξεσχίζουσι μετὰ σκληρῶν ὀδόντων
Τὰ νεῦρα καὶ τὰ κρέατα σαπρῶν ἀποθανόντων.

Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔγιναν σκληροὶ καὶ αἱματώδεις,
Ὁμοιάζον εἰς δυὸ πληγὰς βαθείας τερατώδεις
Ὅπου ἀνοίγει ξίφος τι πλατὺ φαρμακευμένον.

Ἄφοῦ τὸν εἶδα τρέμοντα καὶ τόσον ταραγμένον,
Ἡθέλησα μίαν στιγμὴν νὰ τὸν καθησυχάσω,

Κ' ἐκεῖνος εἰς τοὺς λόγους μου ἰδοὺ πῶς μ' ἀπεκρίθη·

- Ἄν ὅ,τι ἔχω ἐδῶ στὸν νοῦν νὰ σέ τὰ εἶπω φθάσω
  - Καὶ ἂν ὅσα σέ διηγηθῶ δὲν σέ φανῶσι μῦθοι,
  - » Προσπάθητε ἂν ἠμπορῆς καὶ σὺ νὰ μὴ θακρῦσης,
  - Προσπάθητε ἂν ἠμπορῆς νὰ μὲ παρηγορήσης· »
-

- Ὅ τοῦ τάφου μου τὰ σκοτεινὰ τὰ σπλάγχνα ἐδῶ χωμένος
  - » Προχθὲς τὸ μεσονύχτιον ἤμην ἐξαπλωμένος
  - » Εἰς τὸν ξηρὸν μου κράθβατον εἰς τὴν στερνὴν μου κλίνην.
  - » Ἄχ! τρέμω ἐνθυμούμενος τὴν ὥραν μου ἐκείνην!
  - » Μακρόθεν οἱ ἀλέκτορες ἤρχισαν νὰ φωνῶσι
  - » Καὶ τὰς φωνὰς των ἄγρυπνος μόνος μου ἀριθμοῦσα.
  - » Κάθε φωνὴν ποῦ ἤκουα σκληρῶς νὰ παραιτῶσι
  - » Ὡς μίαν πληγὴν εἰς τὴν καρδίαν τρέμων τὴν ἐμετροῦσα.
  - » Ἐδῶ μ' αὐτὴν τὴν χλαίναν μου ὄλος τετυλιγμένος
  - » Τοὺς ὀφθαλμούς μου ἔκλεια ὡς νᾶμην κοιμισμένος.
-

- α Κρυφά, κρυφά τὰ βλέμματα ἔρριπτα στὴν θυρίδα
» Κ' ἐκύτταζα τὸν λύχνον μου τὴν μόνην μου ἐλπίδα.
» Κ' ἐνῶ ἐκύτταζα ἐκεῖ κρύος καθῶς τὸ χῶμα,
» Μ' ἐφάνη εἰς τὴν θυρίδα μου ἓνα πυρῶδες στόμα
» Ὅπου ἐφύσα κ' ἤθελε τὸν λύχνον μου νὰ σβύσῃ.
» Ὅσ' τὰ πράσινα τὰ χεῖλη του ἔβλεπα κρεμασμένους
» Τοὺς σκώληκας τοῦ μνήματος ποῦ εἶχε παραιτήσει·
» Τοὺς μυαροὺς ὀδόντας του ὄλους σεσαπρωμένους
» Τοὺς ἔρριπτεν ἐπάνω μου μὲ κάθε φύσημά του.
» Ἐσβέσθη ὁ λύχνος κ' ἔμεινε μόνον τὸ κάπνισμά του.

- α Ἐκύτταζα μίαν στιγμὴν τὸν λύχνον ἐσβεσμένον
» Καὶ τὸν καπνὸν ποῦ ἀνέβαινε μὲ βλέμμα τρομασμένον.
» Ἐτριζαν ἐξω οἱ κεραυνοί, ἔτριζ' ἡ φυλακὴ μου,
» Ἐνόμιζα ὅτ' ἐβῆσεν ἡ ὥρα ἡ στερνὴ μου!
» Τριγύρω μου δὲν ἔβλεπα παρὰ βαθὺ τὸ σκότος
» Καὶ μέσ' 'ς τὸ σκότος ἔλαμπον φασμάτων λεγαίωνες.
» Δὲν ἦτον ὅ,τι ἤκουα τῶν κεραυνῶν ὁ κρότος,
» Οὔτε ἀνέμων φύσημα, οὔτε βροχῆς σταγόνες.
» Ἄλλ' ἦτο μίγμα τρομερὸν ἤχων συγκεχυμένων,
» Καὶ λόγοι ἀκατάληπτοι στομάτων νεκρωμένων.

- α Ἐύπνα, » μοῦ ἐφώναζαν πολλοί, « ἐγέρθητι Ἥλια, »
» Καὶ μὲ ἐμάστιζαν σκληρὰ μὲ βάρδους καὶ σχοινία
» Ἐστράφη καὶ ἐκύταξα καὶ εἶδον πόσα πλήθη
» Σκιῶν ἐκαταβάρυναν τ' ἀσθμαίνοντά μου στήθη.

- Φέρουν τινές εις τὸν λαιμὸν ἀκόμη κρεμασμένον
- » Τὸν βρόχον ποῦ τοὺς ἐπνιξεν· οἱ μαῦροι ὀφθαλμοὶ των
- » Ἄπο ἓν νεῦρον κρέμονται λεπτὸν καὶ σαπημένον,
- » Τὸ στόμα των εἰν' ἀνοικτὸν, πνιγμένη ἡ φωνή των.
- » Ὑ τὰ ταχυμένα μέλη των ἐφαίνοντο ἀκόμη
- Τοῦ τρομεροῦ θανάτου των καὶ οἱ σπασμοὶ κ' οἱ τρόμοι.

-
- Ἀφῆτέ με σκληραὶ σικί, ἀφῆτέ με ἀκόμα
  - » Εἰς μάτην τοὺς ἐκραύγαζε τὸ νεκρικόν του στόμα.
  - Ἀφῆτέ με τὸ σπῆθός μου ἀκόμη ἀναπνέει,
  - » Ὁ ἄγρυπνός μου ὀφθαλμὸς κυτᾶ' τε ἀκόμη κλαίει.
  - » Ἦσαν κωφά . . . δὲν μ' ἤκουαν . . . Τὸ χῶμα τῶν μνημάτων
  - » Εἶχε σφραγίστει τῶν σικιῶν ἐκείνων τὰ ὠτία.
  - Θεέ μου ! πῶς μ' ἐφλόγιζαν σκληρὰ τὰ βλέμματά των !
  - » Πῶς τῶν καυμένων σπλάγγων των μ' ἐπνιγ' ἡ δυσωδία !
  - » Τοιουτοτρόπως ἔζητα ὡς τὴν αὐγὴν ἐκείνην
  - » Τότε μ' ἀφῆκκν αἰ σικαὶ στὴν ἔρημὴν μου κλίνην. »

. . . . .
. . . . .
Ἐτριζε πάλιν τῆς εἰρκτῆς ἡ τρομερὰ ἡ θύρα
Σ τοῦ χροῦ δεσμοφύλακος τὴν ῥωμαλαίαν χεῖρα.
Μόλις ἐκθῆκα ἤκουσα εἰς τὴν μικρὰν θυρίδα
Τὸν δυστυχεῖ νὰ μᾶς ζητῆ ὕδατος μιὰν βράνιδα.
Ἡ γλῶσσά του ἦτο ξηρὰ, ὁ λάρυγξ του καυμένος,
Καὶ μάλιστά τοῦτο ὁ ἰδρῶς βέει στὸ μέτωπόν του.
Τρυχῆς κατάδικος τὸς ἦτον διψασμένος,
ἔλυε τὰ δάκρυα τῶν μαύρων ὀφθαλμῶν του,

Καὶ ἐπροσπάθει νὰ τὰ πιῇ. Ἡ δίψα τοῦ θανάτου
Ἦτον ἐκείνη ποῦ ἔτρωγε τὸν μαῦρον λάρυγγά του.

Καὶ μιὰν αὐγὴν πρωτὶ, πρωτὶ, δὲν ἔφεγγεν ἀκόμα
Κ' εἰς ἓνα ξύλον κρέμαται ἓν παγωμένον πτώμα.
Τὸ ἐκίνοῦσε ὁ ἄνεμος, καὶ ὅταν τὸ ἐκίνοῦσε,
Ἦκουέ τις μονότονα νὰ πρίζη τὸ σχοινίον,
Νομίζεις ὅτι ὁ νεκρὸς τὸν χρόνον ἐμετροῦσε.
Τὸ τέκνον του ἀνήλικον καὶ τρυφερὸν παιδίον,
Πικρὰ ἐθρήνηι κ' ἤθελε νὰ ἀσπασθῇ τὸ πτώμα·
Ἄλλ' ἄγ! τὸ πέρνει ὁ ἄνεμος ἀπ' τὸ μικρὸν του στόμα.

Μακρὰν ἐκεῖ παράμερα σιωπηλὰ τὸν θάπτουν
Καὶ οὔτε κἂν εἰς σάβανον τὸ πτώμά του δὲν βράπτουν.
Ὁ λίθανος στὸ μνήμά του ποτὲ δὲν θὰ καπνίσῃ,
Δὲν θὰ φυτρώσῃ ἐπάνω του κυπάρισσος μεγάλη
Μὲ τὴν βαρεῖάν της σκιὰν ποτὲ νὰ τὸν δροσίτῃ.
Θέλει τὸν δέρνει ὁ ἄνεμος, βροχὴ κι' ἀνεμοζάλῃ,
Ἄγρια χόρτα κ' ἔρπετὰ τὸ μνήμά του θὰ ἐκβάζῃ
Καὶ σύντροφός του μία γλαυξ ἐπάνω του θὰ κράζῃ.
